

Jærnbaner og dernæst endog forskellige med Hensyn til Anlæg og Vedligeholdelse. Jeg skal ikke komme dybt ind paa Sagen, men kun henvise til, at Forordningen af 13de December 1793, § 16, ganske vist gælder saavel for Landevejes Anlæg som for deres Vedligeholdelse, medens Forordningen af 15de Marts 1845 §§ 1 og 3 kun gælder med Hensyn til Jærnbanners Anlæg. For Jærnbanners Vedligeholdelse have vi Reglerne i Loven af 15de Maj 1868. Nu er det jo, som Lovforslaget er formet, Hensigten at overføre de Bestemmelser, der gælder for Jærnbanners og Landevejes Anlæg og Vedligeholdelse i Henseende til Ekspropriation af Materialier til ogsaa at omfatte Biveje. Naar disse Regler imidlertid ere indbyrdes forskellige, vil den ærede Forslagsstiller allerede deraf kunne skønne, at Lovforslaget i den foreliggende Form ikke er gennemførligt. Dernæst forekommer det mig, at naar Forslagsstilleren finder den gældende Retsordning med Hensyn til Beføjelsen til at tage Vejmaterialier forældet, kunde et saadant Hensyn vel ogsaa gøres gældende med Hensyn til Reglerne for Landevejene. Jeg tror derfor, at man, hvis man skulde gaa til at forandre de gældende Bestemmelser, skulde tage Spørgsmaalet op i sin Helhed baade for Landeveje og Biveje, og jeg skønner ikke, at der foreligger nogen særlig Grund til at lovgive paa dette specielle Omraade for Øjeblikket. Den ærede Forslagsstiller har i alt Fald ikke, saavidt jeg har kunnet se, anført noget Eksempel paa eller paaberaabt sig nogen særlig Grund for, at den nugældende Ordning vækker Misfornøjelse. Skulde man gaa til en forandret Ordning, maatte denne være baseret paa Undersøgelse af, hvorvidt den bestaaende Tilstand virkelig har givet Anledning til Misnøje rundt omkring i Kommunerne. Jeg tror derfor, at Sagen i det hele kun vil kunne fremmes ved, at Regeringen tog Spørgsmaalet op til Prøvelse. Det er derfor, jeg i det hele taget ikke kan anbefale Lovforslagets videre Fremme paa det Grundlag, som her foreligger. Jeg skønner ikke, at der er Anledning til at tage dette Spørgsmaal op for Lovgivningsmagten i Øjeblikket, medens jeg vel kan erkende, at den bestaaende Lovgivning har visse Mangler, som, naar Lejlighed dertil kan gives, burde afhjælpes ved en almindelig Lov om Adgang til Ekspropriation af Vejmaterialier til Landevejes Anlæg og Vedligeholdelse.

Den ærede Forslagsstiller omtalte særlig Forholdet med Hensyn til Beføjelsen

til at tage Sten henholdsvis til Landeveje og Biveje. Den ærede Forslagsstiller har ganske vist Ret i, at Forordningen af 13de December 1793 § 16 endnu er gældende, for saa vidt deri bestemmes, at der ikke gives Erstatning til vedkommende Ejer for Borttagelse af Sten, men der haves dog en Bestemmelse i Kancellikirkulæret af 21de August 1830, der hjemler vedkommende Ejer Ret til at nedlægge Forbud mod Borttagelse af Sten paa hans Ejendom, for saa vidt han kan godtgøre, at han selv har Brug for dem, og det er en Bestemmelse, som altsaa er ret betryggende for vedkommende Ejer. Hvis det skulde være Meningen at overføre de nuværende Regler med Hensyn til Borttagelse af Sten til Landeveje paa Biveje, vilde det være en Indskrænkning af den Beføjelse, der for Tiden bestaar for Bivejes Vedligeholdelse, for saa vidt der netop efter Plakat af 4de Juni 1845 § 8 haves Ret til at ekspropriere Sten til Broer og Stenkister, uanset Ejerens Ønsker i saa Henseende. Jeg skal gøre opmærksom paa, at Pl. af 1845 overhovedet ikke gælder for Bivejes Anlæg, men kun for Vedligeholdelsen, og det var saaledes delvis en Indskrænkning i den bestaaende Beføjelse med Hensyn til Erhvervelsen af Materialier til Bivejes Vedligeholdelse, som vilde blive Følgen af Vedtagelsen af Lovforslagets § 1. Der rejser sig dernæst forskellige Spørgsmaal, som den ærede Forslagsstiller slet ikke har gjort Forsøg paa at klare. Jeg skal i den Henseende henvise til, at der i Pl. af 1845 findes detaljerede Regler om Fremgangsmaaden, for saa vidt der ikke inden for den enkelte Kommune findes de paagældende Materialier, men man skal gaa uden for Kommunen. Det kan saaledes ikke nytte at henvise til de bestaaende Regler angaaende Materialier til Landeveje og Jærnbaner. Fremdeles er Henvisningen til de gældende Regler for Jærnbanners Vedkommende jo heller ikke ret adækvat, naar man erindrer, at Loven af 15de Maj 1868 om Materialier til Jærnbanners Vedligeholdelse kun gælder Statsbaner, medens samme Lovs § 2 udtrykkelig henviser Privatbanerne til at erhverve Approbation hertil fra Indenrigsministeriet, for saa vidt der i det enkelte Tilfælde ønskes foretaget Ekspropriation i dette Øjemed. Endelig skal jeg ogsaa henvise til, at medens der findes Regler i Loven af 1868 om Forholdet mellem Jærnbanners Ønske om at ekspropriere en Grusgrav og Amtskommunens Ønske om at ekspropriere samme Grusgrav, saa at disse to Autoriteter ikke kunne gaa hinanden i